

1. Prečítajte si krátke príbehy a pokúste sa rozpoznať, aké zastávajú postavy sociálne pozície a aké sociálne roly. Ako príklad vám poslúži príbeh chlapca Jesúsa. Diskutujte.

Jesús je 13-ročný chlapec zo Španielska. Rodičia stratili prácu a zadlžili sa. Prišli o dom a teraz bývajú na ulici. Jesús je skvelý futbalový hráč, vie hrať na gitare, spolu s rodičmi vytvorili hudobný súbor, prostredníctvom ktorého pomáha rodičom zarobiť peniaze na jedlo.

Sociálna pozícia	Sociálna rola	Čo sa od roly očakáva?
chlapec, dieťa, Španiel, bezdomovec	syn	láska, pomoc, naslúchanie
	dieťa	dochádzka do školy, ubytovanie
	spoluhráč	spolupráca
	hráč	ochota hrať, dodržiavanie pravidiel, zručnosť s loptou

Ester je 17-ročné dievča z Prešova, navštevuje strednú odbornú školu. Vo voľnom čase rada dobrovoľne pomáha na neďalekej farme so starostlivosťou o kone a tiež v útulku o zatúlané psíky. S rodičmi má dobrý vzťah, poctivo si plní školské povinnosti a pomáha tiež v domácnosti. Rodičia každý rok lietajú na dovolenku do zahraničia, Ester však odmieta, pretože nechce zanechať vysokú ekologickú stopu (lietanie je záťaž pre životné prostredie).

Sociálna pozícia	Sociálna rola	Čo sa od roly očakáva?

Marcel je príslušník rusínskej menšiny na Slovensku. Je ôsmakom na základnej škole, od narodenia je na vozíku. Má rád matematiku, dokonca vyhral celoštátnu súťaž. Darí sa mu v počítačových hrách, s kamarátmi vytvorili hráčsku kamarátsku partiu, v ktorej spoluhráčom vždy istí chrbát. V nedeľu navštevuje s rodičmi miestny gréckokatolícky kostol.

Sociálna pozícia	Sociálna rola	Čo sa od roly očakáva?

Uršuľa je 72-ročná dôchodkyňa. Celý život prežila v Leviciach, kde aktuálne býva v domove dôchodcov. Každú sobotu ju navštevuje rodina jej dcéry Andrey. S vnúčatami sa vždy prejdú po parku, idú tiež na zmrzlinu. V nedeľu večer chodíeva Uršuľa do ženského spolku Živena, kde pomáha organizovať kultúrne podujatia.

Sociálna pozícia	Sociálna rola	Čo sa od roly očakáva?

2. Vyrieš uvedené úlohy.

a) Do ktorých skupín patriš (napr. rodina, trieda, partia kamarátok atď.)?
 .....
 .....

b) Akú pozíciu v danej skupine zastávaš a aké roly v nej plníš? Napíš odpoveď podľa vzoru v úlohe 1.

Sociálna pozícia	Sociálna rola	Čo sa od roly očakáva?

c) Vyber si jednu zo skupín z úlohy 1 a na konkrétnej situácii popíš, čo skupine škodí (aspoň 2 príklady) a čo jej pomáha (aspoň 2 príklady).

d) Si členom nejakej skupiny, v ktorej škrípu vzťahy? Navrhni, ako podporiť vzťahy v skupine.

ÚLOHA NA DOMA

Opýtaj sa starých rodičov, členmi akých sociálnych skupín boli počas života a čo sa od nich očakávalo.

.....
 .....

OHODNOŤ SA

Viem, čo sa odo mňa ako dieťaťa očakáva.

